

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre 5 K — f.
 Negyed évre . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:
 3 hasábos petitsor egyszer
 18 fillér, többszöri hirde-
 tésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közle-
 mények a szerkesztőséghez
 (Wlassics-utca 25. sz.), az
 anyagi részét illető közle-
 mények pedig a kiadóhiva-
 talhoz (Ujváros-utca 25. sz.)
 küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

A vidék.

Ismeretes mondás, talán némi igazság is van benne, hogy a magyar jellem legközelebb áll a francia nép jelleméhez. Talán ez a hasonlóság hozta létre azt a sajátos alakulást, amely Budapestet, a közéletre s az ország politikai és gazdasági fejlődésére való hatásában hasonlóná tette Párishoz. Ami a franciának Páris, ugyanaz nekünk Budapest; de nem az, ami Olaszországnak Róma, Ausztriának Bécs és Németországnak Berlin. Róma, Bécs és Berlin mellett még hatalmas gazdasági, politikai és kulturális gócpontok vannak az ország különböző vidékein, amelyek mindmennyi fővárosok, központjai egyes jelentékeny vidékeknek. E vidéki gócpontokban a vidék nagyságával és forgalmával arányban csak úgy lüktet az élet, mint a nagy fővárosban. Belőlük meríti a provincia mind azt a felhasználható erőt, melynek anyagát ő maga szolgáltatta.

Budapest, épügy mint Páris, felszívja a vidék összes nyers erőit. A vidék termelésének egyedüli raktára, összes forgalmunk levezető csatornája, szellemi életünk vetélytárs nélküli intézője. Nem nagy

pessimismus kell ahhoz, hogy azt állítsuk, hogy Budapest a fejlődő, virágzó Magyarország, mert a vidéken alig észlelünk valamit a virágzásból.

A fővárosban duzzad minden erő, de a vidéki városok vérszegények, tespedők. Az ország erejét Budapest értékesíti, használja fel s a vidéki városok legjobb esetben csak közvetítői annak a forgalomnak, amelylyel a falvak Budapestet, Budapest pedig a falvakat táplálja.

Ez pedig nagyon siralmas szerep. Ez a fő oka annak, hogy szegények a vidéki városok, a megyék székhelyei. Folyton panaszkodnak, folyton szegényednek s ügygel-bajjal tudnak csak megfelelni az idő követelményeinek. Folyton emelik a községi adókat, mert a kiadások folyton emelkednek, de sem az adófizetők számának, sem az adóforrásoknak emelkedése nem tart lépést az igényekkel. Keserves gond a vidéki városoknak az iskola, a kórház, a szegények; minden kulturális és adminisztratív kiadás, melyek soha meg nem térülnek.

Ritka volt eddig is, de mindinkább ritkábbá válik, hogy a vidéken gyárak és

vállalatok alakuljanak. A tőke a főváros felé gravitál. Vasutaink mostohán bánnak a vidékkel; gócpontjuk Budapest és alig van az országban egy-két jelentékenyebb vidéki vasuti központ.

Nem így volt az akkor, mikor Budapest mellett a vidéki városoknak gazdag és öntudatos polgárságuk volt. A főváros csodás arányokban kezdett fejlődni, a vidéki városok pedig gazdagság és jelentőség dolgában, anyagilag és erkölcsileg is hanyatlanak. Ugy a politikai, mint a társadalmi téren nem vezérei többé a környéknek. A vezérszerepet elvesztették. Egyedül a főváros vezet.

Nemcsak gazdasági és politikai, hanem társadalmi, művészeti és szellemi tekintetben is felemészti a főváros a vidék erőit. A vidék társadalmi élete, felfogása, művészeti és szellemi törekvései teljesen a fővároshoz idomulnak s alig lehet elképzelni, hogy létesülhessen oly vidéki központ, amely számottevő legyen a főváros mellett.

Ez a minden téren tulhajtott centralizáció talán jogosult volt addig, amíg Magyarország fővárosa méltó kifejezője

TÁRCA.

Az elektromosság pongyolában.

A pongyola mindég vonzó, mert áttetsző és legalább sejteni enged, hogy mi van alatta.

Tudományos dolognak az újságban csak ilyen könnyű kosztümben van helye, mert a tanítót nem szeretik az istenek. A sajtót pedig kell, hogy szeressék az emberek. A mennyit itt akarunk leleplezni az elektromosságról, mindenkinek kell tudnia, aki elektromos lámpást akar gyujtani.

Az elektromosság a legelvontabb természeti erő és hazája az egész világ. Mert ő mindenütt jelen van. Ha a felhő végig nyargal a légben, mindég összepakkol egy rakás elektromosságot. Ha már nem fér el benne, kiszül, elillan belőle. Csakugy mint egy szappanbuborékból kiszáll a levegő, ha nagyon felfújtuk. Az elektromosság is így feszül ki a felhőből. Csakugy az elektromosság változó feszültségű objektumra a hétköznapon életben nincs szükségünk. Nekünk, ha az elektromosságot járamba hajtjuk, okvetlenül olyan alkalmazhatóságu elektromosság kell, amelynek állandó a feszültsége, vagy állandó az erőssége. Másként nem bírunk vele. Mert ha megengednénk az elektromosságnak, hogy erősségét és feszültségét folyton változtassa, vezetéseink elégszükségét nem tudnánk megmagyarázni az áramnak se az útját, se a határát. Ezért védjük meg vezetéseinket a villámcsapástól is. De hát mi az elektromosság? Ne gondoljanak az iskolára! Ott szép hypotézisekben bizonyosan az éter rezgését emlegették önknek.

De hát fogott már ön étert? Evett, ivott, szagolt, látott, izelt már ön étert? Ugy-e nem? Nos hát a ki azt mondja, hogy tudja mi az a villamosság, az jóhiszeműleg csal. Mert azt biztosan nem tudja senki. Egy láthatatlan óriás, egy kísértet! Az anyag kincse, a mindenható természet cimborája. Hogy mi ő, azt nem tudjuk. Csak az a szerencsénk, hogy kordában tudjuk tartani, feltétlenül parancsolni tudunk neki.

Az áram. Ez már csak egy speciális tulajdonság. Ha az elektromosság olyan anyagba jut, amelyik kedvére való, akkor abban végtelen gyorsan letelepedik, egész hosszában elhelyezkedik, megfekszi azt, mint a vízvezeték csövet a víz. Tessék csak elképzelni, hogy a levegőben egy hosszú vasrud uszik, melynek egy pontját valamely villamosságtermelő szerszámmal összekötjük. Ez a hosszú drót csak úgy felszedi a villamosságot abból a telepből vagy a gépből, mint a felhő a levegőből. De még nincs benne áram, még csak töltést kapott. Szaturálva van villamossággal. De ha a földön állva, félkezemmel megérintem, akkor ha jól meg van töltve a drót, testemen át kiszül abból a villamosság, s ha a telep is össze van kötve a földdel, akkor a dróton, rajtam s a földön át megindul az áram. Az áram tehát az elektromosság utazása és csak zárt karikában fejlődik. A villamos géptől kiinduló vezeték másik vége mindég haza jár a géphez. Az áram folyton visszatérő körforgás. Ha közben a dróthoz akárhol egy másik drótnak mind a két végét becsatolom, ebben a drótnak is áram keletkezik. És így elágaztathatom, elvezethetem a zárt karika áramát ezer felé, de mindég csak egy másik zárt karikába.

No de már most mi az áram feszültsége?

Ime egy izetlen, de mutatós példa: ugy-e bár használatkor a hurka töltő öblös részén minden időben éppen annyi husvagdalék megy át közvetlenül a töltő fa előtt, mint a tölcsér keskeny környílású szájánál. Ez a természetes, se több, se kevesebb nem mehet, mert hova is menne? Csakugy ott, a hol keskeny a töltő nyílása, a vagdaléknak sokkal jobban kell sietnie, hogy ugyanazon idő alatt kiférhessen, mint a töltő kényelmes széles részében. Vagy figyeljünk meg lopót, melynek a csövet is tele szítottuk borral. Ha a bort kieresztjük, a felső kis szelvényű csőben gyorsan száll le a bor szine. De a lopó széles testében csak lassan száll alá, mert széles kényelmes helye van. Így cselekszik az elektromosság is. Ha egymás után ugyanazt az áramot vastag és vékony vezetékbe kapcsoljuk, a vékony vezetékben jobban megfeszül az, mint a széles metszetű vastag vezetékben, a hol kényelmesen elfér. Igen ám, de az áramnak ereje is van. Nagyobb villamos forrás erősebb áramot ad, néha feszültsége lehet nagyon csekély is ennek az erős áramnak. Két villamos elemből kombinált telep kétszer oly erős áramot ad, mint egy magános telep. — Egy 300 lóerejű gép sokkal erősebb áramot képes produkálni, mint egy 30 lóerejű dynamo. De ezért lehet mind a két árammal is ugyanakkora munkát végeztetni. Ugyanazt a kocsi egy lóval éppen oly gyorsan lehet vontatni, mint négy lóval, csakugy az egy ló istrángja négyszer oly erősen feszül meg, mint azé a négy ló egyenként, feltéve, hogy azok egyenletesen húznak. A különbség csak az, hogy a négy lovat meglehet terhelni is, mert az a négy ló négyszer akkora terhet is tud olyan

lett a nemzet haladásának, de ma már nyomasztólag hat a vidék életére.

A vidéki városok nem képesek új erőforrásokat teremteni és napról-napra hanyatlanak.

És ennek a hanyatlásnak nem csak a vidéki városok látják a kárát, hanem a főváros is, amelyben ma már minden téren nagy a tulprodukción.

Nem lehetne jobb és áldásosabb politika, mint az, amely visszaadná a vidéki városoknak azt, amit önhibájukon kívül elvesztettek: a vidéki központok jellegét, gazdagságát és erejét.

A váltó.

Ez a hitvány kis papírdarab sok ember életét rontotta meg s ki tudja, még hányak az erkölcsi és anyagi bukását idézi elő? A váltó a könnyelmű adósságinálás legbiztosabb eszköze. Mi kell hozzá? Egy-két aláírás és rendelkezésre áll a pénz. De csak addig, ameddig! Az könnyen elfogy s csakhamar kimerül a személyes hitel, a váltó-manővernek vége szakad s út a leszámolás kegyetlen órája.

Pokoli találmány a váltó, mely hatalmas erkölcsi alap hiányában csakhamar ingoványba dönti a gyengébb jellemeket, ahonnan alig van szabadulás, menekvés. Az emberek gondolkozása, érzelem világa, lelkülete különböző, az életmód, és megélhetés viszonyai változó; józan eljárás és tiszta erkölcs kell hozzá, hogy földi pályáját ki-ki tisztességgel, becsülettel végezze be. A mai kor gyermekei mohón szívják magukba az élet örömeinek kábító nedűjét, nem ismernek mérsékletet és lemondást semmiben. A jó mód után való kapzsi törekvés, az urhatnáság és nagyzás határt nem ismerő szenvedélyvel tör utat s az embernek vágyai kielégíthetetlenek.

Az egyszerű viskóban, szegénységben született gyermek lassanként felesperedve kilép az élet porondjára, ott látván jólétet, pompát, csil-

sebesen vontatni; de akkor ezek istrángja külön-külön is úgy megfeszül, mint előbb az egy ló istrángja magában. Nyilvánvaló, hogy míg előbb a négy ló egy negyedrészt kötél feszüléssel éppoly nehéz munkát végzett, mint az az egyfogatós, most ugyanakkora kötél feszüléssel négyszerte akkora munkát végez.

Igy van ez az elektromosságnál is. A munka annál nagyobb, mentül nagyobb az elektromos feszültség és mentül nagyobb az áram erőssége. Ezt másként úgy is mondhatnók, hogy egy 100 volt feszültségű és 2 amper erejű áram éppen akkora munkára képes, mint egy két volt feszültségű, de 100 amper erejű áram. Mivel pedig ahhoz, hogy világíthassunk, egyforma állandó feszültségű áram kell, nyilvánvaló, hogy kétszer annyi lámpa, kétszer annyi erősségű áramot igényel, tudományosan szólva, kétszer annyi áramenergiát, elektromos munkaképességet szükségel, sem nem erősség fogyasztás, hanem az összetartozó és mindenkor karöltve járó eme két tényező együttes fogyasztása, szóval: munkaképesség fogyasztás, energia fogyasztás, mely mint láttuk, két faktorból áll: feszültségből és áramerősségből. A minthogy a koesi megindítására sem elég magában a ló ereje, ahhoz még hám is kell, hogy a kötél úgy megfeszülhessen, mikép a koesi gördülhessen.

A feszültség mértékességét voltak, az erősség mértékét ampernek, az áramenergia egységét wattnak nevezzük. Mikor tehát arról lesz szó, hogy a világító lámpa mennyi áramot fogyaszt, mindég úgy kell felfogni a kérdést, hogy mennyi watt munkaképességet fogyaszt a lámpa!

A villamos áramszámláló: az árammérő óra mindég wattot mutat, mert az a watt mérheti csak meg, hogy mennyi áramot fogyasztott el. A volt és az amper magában olyan, mint a tű meg a cérna, csak együtt öltögetve lesz belőle varrás. Soha se azt nézzük, hogy mennyi cérnánk fogyott el, noha mindég megválasztjuk a tű alkalmas voltát, hanem azt mérjük, mennyit is varrtunk az öltögetéssel.

Köszeghy József.

logó fényt: nem kérdezi, nem keresi, nem kutatja, hogy honnan, miből, hogyan támad a jó mód, pazar élet és ragyogás; szívében gyökeret ver a vágy, majmolni a többit, többnek látszani, mint a mi, s nagyobbra vállalkozni, mint amennyit ereje megbir. Az egyszerű, kevés igényű szülők gyermeke mindjárt az önállóság kezdetén, már az első berendezésnél váltót ír alá, hogy a nagyolás hóbertjából keletkező vágyait kielégíthesse. A szerény kis lakás, melyben született, nevelkedett, nem felel meg többé; tágas, díszes palota kell. A régi kopott butorok zsibáruhoz, vagy a szemétre kerülnek, s helyettük értékes műdarabok, fejedelmi tárgyak kellenek a nagy uri lakásba. Minden fölszerelésnek újnak, előkelőnek, izlésesnek és drágának kell lennie, mert ez az uras, ez a modern, ez a sikkes. A mai emberek boldogsága nem az egyszerű megelégedettségben, lelki békeességben rejlik, hanem a nagyolásban, az idegölő versengésben, az egymáson való túltevésben. A fényűzés talán sohase volt annyira kifejlődve, mint ma. S ez teszi annyi emberre elviselhetetlenné az életet.

A nagyuri életmód rengeteg pénzbe kerül. Töri, zuzza magát mindenki; a létért való küzdelem elkeveredett harcban nyilvánul s az utak, módok és eszközök gyakran nem épen a legválasztékosabbak. De miféle létért való küzdelem ez a mai? Nem a megélhetés, nem a nélkülözhetetlen szükségletek biztosítására irányul a mai küzdelem, hanem csillogás, pazarlás mindenütt és a mindenben való szereplés, a feltűnés viszketelegésének kielégítésére. A mikor a megfeszített szorgalommal kifejtett munka gyümölesse, az egészséges számításra alapuló polgári haszon kevésnek mutatkozik a tulhajtott igények szolgálatára, akkor következik a merész vállalkozás, a váltókkal üzött légtornász, melynek a vége rendszerint nyaktörés.

A paraszt, ha esélőgépet vesz, váltóval fizet; a varróleány váltóval szerzi be a Singer-masínát; a jól kifésült uras, a ki szereti a bort s nagyokat és gyakran mulat, váltót ad a főpincérnek; az iparos, a kereskedő váltóra dolgozik; a kis-és nagyhivatalnok, pap, katona és színész egyaránt váltózik, szóval az egész világ váltólázbán szenved s uszik a szennyes árral, a mely nagyon gyakran foltot ejt a legtisztább jellemre is, vagy ha éppen a jellemnek nem is árt, elsodor és maga alá temet.

A gyakorlati élet száz meg száz példával igazolja, hogy egyes emberek, a kiknek annyi ingatlanuk sines, a hová a fejüket nyugalomra hajthatnák, a kik annyi vagyonnal sem rendelkeznek, mint a kosaras tót, a ki vásárról vásárra jár s összes holmiját a hátán hordozza: — érdekösszeköttetések révén, a személyes hitel kizsákmányolásával sok ezret mozgósítanak s oly üzletek lebonyolítására vállalkoznak, melyekre a tisztesség és becsület egyenes útján járó ember gondolni sem mer. Egy két szerenésés kísérletező példáján buzdulva próbálkoznak mások is; egy ideig fönn lebeg a magasban számításuk léghajója s a mint a kedvezőtlen szél elkapja az üres gömböt, a merész hajós veszte van.

Előttünk játszódnak le az élet legváltozatosabb drámái, látjuk a próbálkozások száz meg száz fáját s már előre meg szoktuk mondani, hogy ennek, vagy amannak a vakmerő kísérletnek nem jó vége lesz; a baljóslatu sejtelem rendszerint megvalósul, mert hiszen több, mint bizonyos, hogy a ki jégre megy táncolni, kitöri a lábát s hiába áll előttünk annyi szomorú példa, hasztalan mutatunk a baj okára, a helyzet nem javul, a meg gondolatlan, irányítvesztett, könnyelmű élet minduntalan áldozatokat kíván s megdöbbentő módon szaporodik az öngyilkosok száma.

Egyik váltó követi a másikat s a meddig ki nem merül a hitel, lehet jól élni, urat játszani, a nagynál nagyobbak látszani, de a mint a túlfeszített húr elpattan, vége a muzsikaszónak, vége az uri életnek, vége mindennek; gyakran a jó móddal bukik a becsület, s a becsülettel az élet is sirba hanyatlik. A könnyelmű ember, ha a hitel kifogyott, hozzányul a más pénzéhez is, mintha kölesönvett pénz volna, úgy bánik vele s ez az „enyém és tied“ közti tévedés a büntető törvénykönyvbe ütköző cselekményt képez, melyet hétköznapi nyelven lopásnak vagy sikasztásnak nevez a világ.

A bűn lejtőjéről csak kitérő út vezet biztonságba; egyik a messze tengerek piszkos hullámain át Amerika földére, az új világba, ahol a megtévedt emberek új életet kezhetnek; a másik

az öngyilkos halál karjai közé, a honnan más-világra száll a kiszenvedett lélek s a honnan nincs többé visszatérés.

A mai egészségtelen viszonyok, félszeg gondolkodás, szecessziós életmód, megromlott erkölcsök, nagyuri hóbertok, eszeveszett fényűzés, vakmerő vállalkozás és váltósport sok, nagyon sok siralmas áldozatot fognak még követelni, míg az elrettentő példák hatása alatt megtisztul a megmetyegzett közérköles, a száműzött tisztesség, a bujdosó becsület visszatér régi otthonába s a családi tűz körül föléleszti az igazi megelégedettséget, boldogság jótékony melegét.

Törvényt kérünk, első sorban is szigorú törvényt a személyes hitel korlátozására; kérjük a váltótörvény revízióját s a biztos fedezet híjával esupa hitelműveletek alapján kísérletező merész vállalkozók próbálkozásait esalásnak minősítő törvényt; a meglazult közérköles csakhamar javulni fog, s az Amerikába gyors hajóval utazók, valamint az öngyilkosok száma megapad.

A legtöbb erkölcsi és anyagi romlásnak a könnyelmű adósságinálás, a személyes hitel nyújtása képezi valódi okát, s ennek legalkalmasabb eszköze — a váltó.

Inkább legyen a váltótorgalom kisebb, csak az emberek erkölcsi javulása, anyagi jóléte nagyobbodjék. Kényszerítsük az embereket a saját igazi értékük gyümölesének élvezésére, szorítsuk nélkülözés, lemondás árán a takarékos, de minden ízében tisztességes és becsületes kenyérkeresetre, életmódra.

Élég volt már az elbukottak, az öngyilkosok száma arra, hogy okuljon a világ a szomorú példákon s ha az emberek egyenként képtelenek a javulás útjára térni: az állambatalom, a kormány és törvényhozás kényszerítse a tévelygőket az igazak útjára.

A borraivaló.

Uj esztendő napjának reggelén mindenkire nézve fontos, hogy a zsebjeit jól megtömje apró pénzzel, mert annyi pénzért mondott jó kívánságban lesz része, hogy elfárad a keze, amíg mindenkit kielégít.

A jó kívánság jól esik, ha ingyen és szívből adják, de visszaszítót, ha a jó kívánság háta mögött ott rejtőzik az önző cél: a borraivaló.

A szemérmetlen borraivalóért való koldulás már el sem rejtőzik, hanem követeli a díját, amelyet egy ferde szokás valóságos adóvá tett.

A nyomorult, a sorsüldözött, a munkaképtelen ám nyujtsa ki a kezét az alamizsna után s a könyörület hullassa filléireit esdő kezükbe. A társadalom köteles a nyomorultakat segíteni s akinek többet adott a végzet, mint amennyire szüksége van, nem tagadhatja meg az alamizsnát a szegénytől.

De uj esztendő napján nem a szegények, nem a munkaképtelenek nyitják rád az ajtót, hanem azok, akiknek szolgálatát jó pénzért az esztendő folyamán igénybe vették; vagy akiket a szokás a borraivalóért való jó kívánságok kifejezésére feljogosít s akiket a borraivaló rendszer a kenyérkereset ezen módjára utal.

Mert a borraivalózás nálunk valóságos rendszerre vált. Kenyérkereseti ág, mint keleten a baksis, ahol még állami alkalmazottak is élnek ebből az intézménynyéből vált szokásból.

Magyarországon akárhány olyan kereseti ág van, ahol szintén a borraivalóra van utalva a munkaképes férfi, akinek másutt munkájáért megfizetnek, de nem borraivalóznak.

Sokszor a szokás egészen jól jövedelmez egyeseknek; sokakra azonban valóságos adó hárít. A főpincéreknek nálunk nagyobb forgalmu vendéglőkben, kávéházakban nem szokás fizetést adni. Ráutalják őket a vendégekre, akiktől a szokás megköveteli, hogy a borraivalóról meg ne feledkezzenek, mert ez az uraság mértéke.

A hotelek, kávéházak, sokszor a kaszinók és körök szolgazemélyzete is tisztán a borraivalóra, mint egyedüli jövedelmi forrásra van utalva s miután nálunk az urat játszás és a fitogtatás meglehetősen ki van fejlődve, a borraivaló nem is rossz kenyér.

Uj esztendő napján azután a baksis után való hajszá vehemens erővel tör ki. A jámbor halandó alig tudná magának megmagyarázni, hogy mivel érdemelte meg a rengeteg jó kívánságot, ha a kinyújtott kéz nem magyarázna meg a rejtett szándékot.

Akihez egész esztendőben semmi közöd sem

volt, aki a legkisebb szolgálatot sem teljesítette, vagy aki munkájának bérét egyébként is megkapja, újévi borralóra tart igényt.

Es ez ellen a szokás ellen nem használ semmi, mert az emberek hozzászoktak az ingyen adományhoz s a garas esuszás-mászás révén is jól esik; másokat belekergetnek a munkaadók s a borralvót osztogatókat kötelezi az álszemérem.

Pedig bizony jobb volna, ha a rengeteg újesztendei adományt, amit munkaképes emberek raknak zsebre, a szegényeknek adnók, akik nem tudnak dolgozni s új évkor nem zörgetnek minden ajtón.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

A m. kir. pénzügyminiszter az 1902. évi november hó 28-án 80.567. szám alatt kiadott rendeletében az iparsó árát 1903-ra a következőleg szabta meg:

A tiszta iparsó ára 100 métermázsán alóli mennyiségben métermázsánként 3 K 37 f; tisztátalan iparsó 2 K 97 f; 100 mázsa, vagy annál nagyobb mennyiségben mázsánként a tiszta iparsó 3 K, a tisztátalan iparsó 2 K 60 fillér.

Az iparsót a m. kereskedelmi részvénytársaság mint a m. kir. sőjövédák vezérügynöksége, a Sziget-kamarán vagy Marosujvárott létesített denaturáló telepen szolgáltatja ki. A sziget-kamarai iparsó telepen az iparsó métermázsánként 18 fillér szállítási díj hozzászámítása folytán nagyobb.

II.

A magyaróvári királyi tanfelügyelőség pályázatot hirdet a pándorfi állami ovoda építésére. Az előirányzati összeg 16.711 K 82 f.

A zárt ajánlati verséytárgyalást ez ügyben 1903. évi január hó 12 én d. u. 3 órakor Pándorf község házában fogják megtartani; ugyanez időpontig nyújtandók be az írásbeli zárt ajánlatok is.

A részletes föltételek a magyaróvári m. kir. állami építészeti hivatalnál tudhatók meg.

Sopron, 1902. évi december hó 27.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Felhívás előfizetésre.

A »Zalamegye« január 1-én huszonkettedik évfolyamát kezdi meg.

E hosszú idő alatt Zalavármegye művelt közönségének jóindulatát élvezte s a támogatást igyekezett becsületes munkával, a vármegye és fővárosa érdekének lelkiismeretes szolgálatával kiérdemelni.

Egy éve most, hogy a »Zalamegye« és a »Zalavármegyei Hirlap« egyesültek, fenntartva a »Zalamegye« társadalmi s a »Zalavármegyei Hirlap« politikai irányát. Ezen egy év alatt, azt hisszük, bebizonyítottuk, hogy első feladatunknak ismerjük vármegyénk érdekeinek szolgálatát s azon szabadelvű eszmék terjesztését, amelyek hazánk felvirágzásának, nemzetünk megerősödésének, az egységes nemzeti állam épületének sarkkövei.

Nem pártérdek, hanem eszmék vezették szerény tollunkat. Nem üztünk személyi kultuszt és sohasem akartunk társadalmi ellentéteket szítani, de nem féltünk megmondani az igazságot.

Az a célunk, az a törekvésünk, hogy vármegyénk politikai, gazdasági és társadalmi életének hű tükrét tartsuk az olvasó elé s a közélet iránt érdeklődőket minden fontosabb mozzanatról, tervről és közérdekű intézkedésről értesítsük.

A lap kiválóan vármegyei és városi közdolgokkal foglalkozik s nagy kiterjedésű vármegyénkben lapunkra azért is szükség van, hogy a vidék a megye belső életéről értesítést kapjon.

Vármegyénk gazdasági érdekeinek előmozdítása legerősebb törekvésünk. A mezőgazdaság előmozdítása érdekében szakemberek tollából ismeretterjesztő cikkeket közlünk; iparunk és kereskedelmünk fejlődését erőnktől telhetőleg előmozdítjuk.

Lapunk iránya, terjedelme, tartalma marad a régi.

A multban tapasztalt támogatást köszönjük s olvasóink jóindulatát a jövőre is kérjük.

Előfizetési díjak: egész évre 10 K, fél-évre 5 K, negyedévre 2 K 50 f. Jegyzők és tanítók a lapot féláron rendelhetik meg. Az előfizetési díjak a »Zalamegye« kiadóhivatalának Zalaegerszegrre címezendők.

A »Zalamegye« szerkesztősége.

Hirek.

Magas vendég. Előkelő vendége volt Medgyesi Lajos zalaegerszegi főgymnásiumi igazgatónak e hó 2-ikán. Oldenburgi Elimán herceg fia, Sándor, a jelenleg uralkodó oldenburgi nagyherceg unokaöccse, aki a német császár Potsdamban állomásozó testőrezredének hadnagya, a karácsonyi ünnepeket anyjánál, Oldenburgi Natália hercegnőnél a bars megyei Brogyánban töltötte. A hercegi családnak özv. Karg bárónő, Medgyesi Lajos főgymnásiumi igazgató nejeinek édes anyja, régi bizalmas ismerőse. A fiatal herceg tehát lerándult egy napra Zalaegerszegrre ismerőseinek látogatására. A herceg édes anyja Natália hercegnő, aki nagy műveltségű hölgy, kitünően fest s versköteteket adott ki, magyar honosságot szerzett, magyar földön kórházat, iskolát és árvaházat alapított s a fiatal herceg is vonzódik a magyarokhoz. Sándor herceg tegnap reggel utazott el Zalaegerszegről s egyenesen Potsdamba megy ezredéhez.

Sylveszter estély. Fényes mulatsággal bucsuztatta el a vármegye ifalagsága az elmúlt esztendőt. Évtizedek óta legkedvesebb, legvonzóbb, kedélyes mulatsága volt Zalaegerszegrnek a Sylveszter estély, amely lassanként fényes ballá növekedett, anélkül azonban, hogy kedélyességéből bármit veszített volna. A hajdan híres vármegyei bálók kora lejárt, a ifalagság azonban nem engedi elválni jogait és a Sylveszter estély fesztelen jókedvével egyesíti a megyebál fényét, ápolja a nagy bálók hagyományait és talán jobban mulat, mint valaha.

Az ideai estélyt bátran el lehetett volna keresztelni vármegyei bálnak. Fényesebb, sikerültebb mulatság zaja régen élénkítette meg az »Arany Bárány« óriás termét. Az előkelő társaság jó kedvvel mulatott együtt újév napjának reggeléig. Kivilágos virradtig húzta a cigány s még a későn kelő téli nap is látta a világ legkedvesebb táncát: a esárdást, amely jókedvre hangolja még az öregeket is, akik tipegve emelgetik fáradt lábukat, mikor ropogósan járja a ifalagság, amelynek mulatságát bearanyozza a jókedv, a gondtalan mulatozás édes gyönyöre.

Bizony nem esoda, ha a legény népnek zajos jókedve kerekedett. Az lett volna csodálatra méltó, ha minden csepp vérük a szívük felé nem tódul, mikor végigtekintettek azon a bokrétán, amit a sors kötött számukra fagyos télben, havas szakállu Sylveszter apónak, a vénség öregapjának neve napján. Vén Sylveszter apó, te nem tudod, hogy a tél virágai, a báltermek nyiló liliomszájai, égő rózsái szebbek a nyár minden disznél. Nem szórnál akkor te havat, deret utjukra, hanem virágot fakasztanál lábaid nyomán.

Szépek a magyar hölgyek; talán a világon sincs párjuk. Néha azután a sors összehozza a legszebbeket, hogy zavarba hozza a modern Párisokat.

Ilyen képe volt az ideai Sylveszter estélynek is, amely az ott mulatókra emlékezetessé teszi a meghalt esztendőt.

A ifalagság jó kedvvel táncolt; a hölgyek nem panaszkodhattak táncos hiánya miatt.

Szép volt, kedves volt; csak az volt a baj, hogy rövid volt az éjszaka.

Az első négyest 46 pár táncolta, s az utolsó esárdás reggel 8 órakor ért véget.

Jelen volt asszonyok: Bogyay Eleménné, Bosnyák Gézánné (Miséfa), Boér Sándorné, Farkas Józsefné (Söjtör), Forster Gyuláné, Hány Dezsóné (Hóttó); Hány Istvánné, Hertelendy Gyuláné (Magyargenes), Hertelendy Jézsefné (Lesenczetomaj), Hajik Istvánné, Isoó Jánosné, dr. Klein Lajosné, Lányi Kálmánné, Makray Sándorné (Egervár), Molnár Istvánné (A. Rajk), Paracsetics Ottóné (Alsórajk), özv. Rajky Lajosné (Felsőrajk), Stanislavszky Adolfné, özv. Szamecz Károlyné (Zalalövő), Szily Dezsóné (Ollár), dr. Thassy Gáborné, Trsztjanszky Ödönné, Takács Jenőné (Tapolca), özv. Véssey Lászlóné (Várhely).

Leányok: Bogyay Lenke (Hosszufalu), Forster Mariska, Forster Ilona, Farkas Zsófia, Hány Klárisse, Hány Lenke, Hertelendy Médi, Hertelendy Palika, (Magyargenes), Hertelendy Irén (Lesenczetomaj), Isoó Mariska, Isoó Viola, Keskápoli Magda (Szenttamás), Lányi Ilonka, Makray Aranka (Egervár), Nagy Anieza, Rajky Irma (Felsőrajk), Skublics Linesi, Skublics Miczi, Skublics Fanni (Szentmihály), Thassy Margit (Zalalövő), Takács Mariska, Takács Ida (Tapolca), Trsztjanszky Ilonka, Véssey Róza (Várhely). Felülfizettek: Kaszter Sándor 5 K, dr. Isoó Jánosné 6 K, Rajky Lajosné 2 K, Bogyay Máté 4 K, dr. Herics Tóth Lajos 2 K, Takács Jenő 2 K, Makray Sándorné 2 K, Faragó Géza 2 K, Szily Dezsó 4 K, Farkas József 6 K, Hajik István 4 koronát, a melyért ez uton fogadják a rendezőség hálás köszönetét.

Eljegyzés. Friedrich Márkusnak, az Arany Bárány szálloda bérlőjének leányát, Mariskát eljegyezte Erdélyi Jenő budapesti vállalkozó.

Birói kinevezés. Ó felsége Bertin Ágoston nagykanizsai kir. törvényszéki jegyzőt Csáktornyára aljárásbíróvá nevezte ki.

Birói előléptetés. Ó felsége a király dr. Kiss István nagykanizsai kir. törvényszéki bírót a VII-ik fizetési osztályba sorozott törvényszéki bíróvá kinevezte.

Uj tanácsjegyző. A m. kir. igazságügyminiszter dr. Kobilicz Elek perlaki járásbírói albirót a pécsi kir. ítélő-táblához tanácsjegyzőül rendelte be.

Tanítói kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Ujvári Kálmán és Alpar Mór tapolezai állami polgári iskolai segédtanítókat és Barabás György balatonfüredi állami felsőnépiskolai segédtanítót a X-ik fizetési osztály harmadik fokozatába rendes tanítókká kinevezte.

Uj ügyészi megbizott. A m. kir. igazságügyminiszter Gedeon János keszthelyi járásbírói aljegyzőt a keszthelyi járásbírói aljegyző mellett alkalmazott ügyészéi megbizottnak állandó helyettesül rendelte ki.

Előléptetés erdőmesterré. Batthány—Stratman herceg Pálffy Alajos nagykanizsai urodalmi főerdész a nagykanizsai és ludbregi urodalmak erdőmesterré léptette elő.

A népkönyha köszönete. A Szylveszter estélyen Trsztjanszky Ödönné urasszony kegyes volt megemlékezni az éhező szegényekről és a népkönyha részére 100 koronát gyűjtött. A szegények nevében Trsztjanszky Ödönné öngyűlöletének, valamint a szives adakozóknak, végül pedig Udvardy Ignácné öngyűlöletének, aki 6 koronát volt kegyes a népkönyha részére küldeni, hálás köszönetét fejezi ki a népkönyha vezetője.

Köszönetnyilvánítás. A zalaegerszegi nőgyelet részére Stern Farkas ur 20 koronát, Rechnitzer Hermin urhölgy 10 koronát voltak szivesek adományozni, melyért hálás köszönetét fejezi ki Graner Gézánné elnök.

Ujévi üdvözetek megváltása címén Kászonyi Mihály polgári leányiskolai igazgató a karácsonyfa egyesület részére szerkesztőségünkbe három koronát küldött, amit rendeltetési helyére juttattunk.

A városi hatóság figyelmébe! Székesfehérvár szab. kir. városi törvényhatósága legutóbbi közgyűlésén elvben kimondotta, hogy két zászlóalj honvédség, egy osztály honvédhuzár és a esendőr-

ség részére külön-külön laktanyákat épít, melyekre nézve az illetékes katonai körökkel a város polgármestere az előzetes lépéseket már folyamatba tette. A székesfehérváriak ezzel a határozattal tulajdonképen azt akarják, hogy a 7-ik honvédszáz ezred törzsét Páparól és a 2-ik osztályát Zalaegerszegről megkapják ujonnan építendő honvédlóvassági laktanyájukba. Ha a székesfehérváriaknak ez a tervük sikerül, úgy az városunkra nézve óriási veszteség lenne, mert a nagy áldozattal, a külső városban épített lovasági laktanyánkat épenséggel nem tudnók értékesíteni. A veszélyre figyelmeztetjük a városi hatóságot azzal, hogy jó lesz előre részen lenni!

A zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző egyetemenek hangversenye. A zalaegerszegi Kereskedő Ifjak önképző egylete saját jótékony céljaira Zerkovitz Emil jeles közgazdasági író, Guttman Béla vármegyénk szülötte, előkelő hangverseny-énekes, Ungár László zongoraművész, konservatóriumi zenetanár és ifju Czukelter Lajos jeles szavaló szives közreműködésével 1903. január 10-én az „Arany Bányán” szálló dísztermében táncal egybekötött nagyszabású hangversenyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók: Schütz Sándor és fia, Reisinger és Eisner cégeknél. Műsor: 1. »Innen onnan« humoros felolvasás, tartja: Zerkovitz Emil ur. 2. a) Schubert: »Zajló folyam«, b) Aggházy Károly: »Este van már« románé, éneklő: Guttman Béla ur, zongorán kíséri: Ungár László ur. 3. a) Ungár László: »Képletek és mesék«, b) Reinhold: »Fantazia«, zongorán előadja: Ungár László ur. 4. a) Dankó Pista: »Bíró uram«, b) Fráter Béla: »A fonóban szól a nóta«, éneklő: Guttman Béla ur, zongorán kíséri: Ungár László ur. 5. Szavalt: »Ut a vashámborba«, előadja: ifju Czukelter Lajos ur. 6. Liszt: »X-ik Rapszódia«, zongorán előadja: Ungár László ur. 7. a) Hubay Jenő: »Kedvesem«, b) Schumann: »A két gránátos«, éneklő: Guttman Béla ur, zongorán kíséri: Ungár László ur. A hangversenyt tánc követi. — A hangversenyre már sok jegy elfogyott s valószínű, hogy a kereskedő ifjak hangversenye az idén is egyike lesz a leglátogatottabb mulatságoknak.

Pásztorjáték. A letenyei róm. kath. elemi iskola növendékei a letenyei tanító-testület vezetése mellett 1902. december hó 25., 26-án és 1903. január hó 1-én az elemi iskola tantermében — a szegény sorsu növendékek segélyezésére — szini előadást tartottak. Szinre került Bartha István „Karácsony” című 3 felvonásos szinjátéka, a betlehemi jászolnak élőképben (görög tüzzel) való bemutatásával. Az előadásnál 24, az énekkarban 26 növendék szerepelt. Az ügyesen előadott szinjáték, mit a jelen voltak zajos tapsviharral jutalmaztak, úgy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen sikerült. Tekintve a csekély beléptidíjat, szép összegnek tekinthető a befolyt 164 K 30 f, mely összegből kiadásokra fordított 59 K 85 f, maradt tiszta jövedelem 104 K 45 f. Az anyagi sikert nagyban elősegítette Berényi Frida tanítónő fáradhatatlan munkássága, ki a szini-előadáshoz szükséges, ügyesen előállított ruhákat és díszítéseket szives volt elkészíteni. A szegény gyermekek köszönettel tartoznak Bassa András asztalos-mesternek, ki a szinpadot ingyen állította fel és Rácz Lajos fodrásznak, aki az apró szereplőket maszkírozta. Felülírték: Hirschler Adel 5 K, Laskovits Ferenc 3 K, dr. Csempez Kálmán, Choma Ödön, Plichta Lajos, dr. Hajós Sándor, Tóth János 2—2 K; dr. Csempez Kálmáné, Gájassy Lajos, dr. Jeney Béla, Merkly Antal, Nunkovits Sándor, Krámmer Zsófi, Rácz Lajosné, Schneider József, Vajda Jakab, Frankl Gyula, Horváth László, Vlasić József, N. N., Gaál István, Herman Antal 1—1 K; Mesics Lajos, Keszler Géza, Horváth József 80—80 f; Marton József 60 f; Vajda Adolf 40 f; Simon Ignác, Mikó Mihály, Balassa László, Potecz Ödön, Sulok Ignác, Soós István 20—20 f, Leitner Lipót 10 fillér. Berényi Frida urleány, Bassa András és Rácz Lajos uraknak, az elősorolt szives felülírtőknek a letenyei tanító-testület nevében hálás köszönését fejezi ki Tóth Béla kántortanító.

A tapolczai kath. jótékony nőegylet január 10-én alapítókéjének gyarapítására zártkörű magyar paraszt táncestélyt rendez. A rendezőség felkéri a hölgyeket, hogy lehetőleg paraszt menyecskéknek vagy leányoknak öltözve jelenjenek meg. A mulatságra személyjegy két korona.

A tapolczai izr. hitközség dr. Fischer Gyula elnök elnökle alatt tartotta látogatott választó közgyűlést, amelyen első sorban felolvasták a három évről szóló elnöki jelentést, amelyet helyeslőleg tudomásul vettek s úgy az elnöknek, mint a képviselőknek a felmentvényt megadták jegyzőkönyvileg fejezvé ki egyuttal buzgó működésükért a hitközség elismerését. A választás eredménye: dr. Fischer Gyula elnök; képviselők: Berger Manó, Frisch László, dr. Grün Gyula, Grosz Lipót, Hochstädter Lipót, Hirsch Lipót, dr. Kovács Vilmos, Lustig József, dr. Lőke Mór, Marton Gyula, Pauk Vilmos, Pollák József, Steiner Lipót, dr. Varjas Gábor. A képviselő alakuló gyűlésén alelnök lett Steiner Lipót, pénztáros Frisch László, ellenőr Hirsch Lipót, gondnokok Lustig József és Grosz Lipót.

Nagykanizsai Kaszinó évi rendes közgyűlést Elek Lipótelnök elnökle alatt tartotta. Az elnöki megnyitó után dr. Rothschild Samu titkár jelentést terjesztett elő a kaszinó évi működéséről, amelyet tudomásul vettek, valamint a számvizsgáló bizottság jelentését is és megállapították az 1903. évi költségelirányzatot. A közgyűlés utolsó tárgya a tisztújítás volt, melynek eredménye Elek Lipótelnök, Weiser József alelnök; választmányi tagok: Blau Lajos, Ebenspanger Leo, Fischer Sándor, gelsei Gutmann Vilmos, Löwy Adolf, Grünhut Henrich, dr. Neumann Ede, dr. Ollop Mór, Rosenfeld József, Rothschild Samu, Rosenberg Richárd, dr. Schwarz Adolf, Sommer Sándor, dr. Stolzer Henrich, Schwarz Gusztáv, Unger Ullmann Elek, Vécsey Zsigmond, Weisz Tivadar. — A választmány a közgyűlés után megtartotta alakuló gyűlést, amelyen dr. Rothschild Samu titkárrá, dr. Ollop Mórt háznagygyá és Rosenberg Richárdot pénztárossá választották meg.

Hangverseny. A keszthelyi gazdasági tanintézet ifjusága január 17-én a Mensa Academica javára hangversenyt rendez, amelyen Kertész Ödön, a m. kir. operaház tagja is közreműködik. A rendező bizottság 65 gazdászból áll. A műsor a következő: 1. Gazdász induló (Eckhardt) előadja az ifjusági zenekar. 2. Egy kosár tojás. Irta és előadja Molnár Pál. 3. Disznótör. Előadja többen. 4. Szerenád. Előadja az ifjusági zenekar. 5. Opera részletek. Előadja Kertész Ödön, kíséri Eckhardt Antal. 6. Néma muzsikus. Előadja három gazdász. 7. Fohász, férfikar, tenor és bariton szóval.

Tea estély. A zalaegerszegi kereskedelmi kör a múlt héten sikerült tea estélyt rendezett, házi hangversenyyel összekötve. A hangversenyt dr. Berger Béla sikerült felolvasása előzte meg. Címe: „Utazás Zalaegerszegtől Bródig. Élmények a fegyvergyakorlatból.” — Schwarz Clementin k. a. és Gerő Béla ur a „Bál után című dialógot adták elő. — Schwarz Clementin kisasszony egy opera részletet és magyar népdalokat énekelt. — A kitünően sikerült énekszámokat a közönség zajosan megtapsolta. Schwarz Clementin kisasszony művésznőnek készül s jelenleg a budapesti konservatórium növendéke. Végül ifju Czukelter Lajos egy részletet szavalt el Petőfi Apostoljából. Hangverseny után tánc volt amely reggelig tartott.

Zalaszentgróth ifjusága karácsony másnapján rögtönözve táncestélyt rendezett minden meghívó nélkül. Este 1/2 9 órakor már a város színe java táncolt a „Korona” dísztermében; a tánc reggelig tartott. Az első négyest 36 pár táncolta. Elismerést érdemel Korein Jenő, Hallek Ernő és Krausz Rezső mint főrendezők, hogy a város közönségének ily kedves estélyt szereztek.

Tanügyi hír. A Veszprém- és Zalavármegyék plébániáinak új esperes kerületek szerinti felosztása szükségessé tette a tanítóköri célszerűbb elrendezését is s e végből a megyés püspök nevezett megyék új espereskerületeiből a következő 9 egyesített kört alkotta: 1. a veszprémi és városi, 2. a palotai és enyingi, 3. a zirci és szombathelyi, 4. a pápai és esőti, 5. a sümegi és devecseri, 6. a keszthelyi és kapornaki, 7. a füredi, monosotorapáti és tapolczai esperességi kerületek tanítói egy-egy tanítói körbe egyesülnek.

Cselédek és munkások kitüntetése. A földmivélségi m. kir. miniszter az ország minden vármegyéjéből ismét 450 hű cselédnek és odaadó munkásnak kitüntető oklevelet küldött és őket egyenként 100 illetve 50 korona jutalomban részesíti. Az oklevelek díszes keretbe vannak foglalva; az illetők érdemeit és a miniszter

elismerését tartalmazza az okmány szövege, melyet a miniszter sajátkezűleg irt alá. Az oklevelek elküldésével egyidejűleg a miniszter leiratban hívta fel a vármegyei hatóságokat és a gazdasági egyesületeket, hogy az átadás alkalmát tegyék ünnepélyessé. Legyen az a társadalom minden osztályának ünnepe! Hadd lássa a munkásnép, hogy a munkaadó meleg érdeklődéssel ott van ünnepénél s vele együtt érez! Legyen az átadás a szeretet ünnepe.

A vándor óras hagyatéka. Megirtuk egy ízben, hogy Weisz Ignác vándor óras, aki az egész műhelyét a hátán hordozta, Zalaegerszegen jártában megmutogatta a pénzét, amely egy rongyos zsebkezdőbe volt kötve. A koldus kinézésű embernek ezerek voltak a zsebében és ennyi pénzzel koplalva járta a falvakat, repálta az órákat. Szívesen elfogadott néhány burgonyát, vagy egy darab kenyert is. Weisz Ignác meghalt és itt hagyta a keservesen összetakarított pénzt, amely hír szerint megüti a százezer koronát.

A megcsontított Festetics szobor. Keszthelyen valami éretlen suhancok megcsontították a Festetics szobrot. Az egyik mellékalak kezéből kitérték a sarlót a cimere fölött levő golyát levették. Hallatlan barbarismus és esodálatos, hogy megtörténhetett.

Egyesült önképzőkörök. Keszthelyen az iparos ifjak és a kereskedő ifjak önképzőköre egyesültek. Az új egyesület címe: „A Keszthelyi Ifjuság önképzőköre”. Az egyesülést elhatározó értekezleten kimondták, hogy a választmányi tagokat csak iparosokból és kereskedőkből választhatják; a kör feloszlása esetén annak vagyona csak oly egyesületre szállhat, amely nem felekezeti alapon alakul.

Gyümölcsenyésztési jutalom. A magyar földhitelezési közszégi faiskola-kezelő tanítók és kertészek részére a gyümölcsfa tenyésztés oktatása és terjesztése körül szerzett érdemeik elismerése céljából a f. évtől kezdve újra évenként 5.000 korona jutalomdíjat ajánlott fel. A f. évi jutalomra pályázó faiskola-kezelők kérvényeinek elintézése végett az Országos Magyar Gazdasági és Országos Magyar Kertészeti Egyesület két-két kiküldöttéből megalakult bíráló bizottság a földmivélségi miniszteriumban Molnár István f. ö. gyümölcsészeti és fatenyésztési biztos elnökle alatt ülést megtartotta. Az 58 pályázó közül egy 500, kettő 400 és 18-an 200—200 korona jutalmat nyertek. Vármegyénk területéről Nagy János Vince vonyare-vashegyi tanító 200 koronás jutalomban részesült.

Fiatal vásári tolvaj. Hollósi János eszmadia inas ott settenkedett a minapi országos vásáron a sátrak közt, lesve, mihez juthatna legkönnyebben hozzá. Felhasználta az alkalmat, a hogy egyik déligyümölcs árus sátrából kilépett és egy koszoru fűgét felkapva, elszaladt. Káros és többen utána iramodtak és sikerült is elfogni, de a tolvaj a fűgét a sárba eldobta. Átadták egyik rendőrnek.

Leforrázták. Portis János helybeli rézművesnek Lajos nevű 2 1/2 éves fiát a cseléd a minap leforrázta, minek következtében az ártatlan gyermek meghalt. A cseléd féltelmében megszökött; a gyermek hulláját pedig a hatóság orvosi vizsgálatnak vetette alá.

Ösztöndíj adományozás. A nagyméltóságú belügyminiszterium 135.010/1902. sz. leiratával Zalavármegye részére hat 180 koronás bábá-ösztöndíjat adományozott, melyek elnyerése iránt a Belügyminiszteriumhoz intézett és az alább irt okmányokkal felszerelt kérvények 1903. febr. 1-éig a vármegye tisztí főorvosához küldendők. A szükségelt okmányok: 1. erkölcsi bizonyítvány az illető községtől vagy lelkesztől; 2. egészségi bizonyítvány a községi-, kör- vagy járási orvostól; 3. születési bizonyítvány és férjeseknél házasság levél; 4. kötelezvény, melynek értelmében a kitanított születésű egy helyen legalább 5 évig tartozik megtelepedni. A felvételre nézve megkivántatik: a) hogy lehetőleg ne legyen 20 évi alul, de 40 éven felül sem; b) írás olvasás, de legalább olvasás.

Káplántartás az adóbevallásoknál. A „Magyar Állam” egy felmerült eset kapcsán a káplántartó plebánosok tájékoztatása végett közli, hogy a királynak, mint legfőbb kegyurnak, elhatározása alapján, mely a kongrua bizottság munkálatait irányította, a plebánosok fel vannak jogosítva káplántartás címén 500 koronát felszámítani. Amennyiben pedig az adóhivatalok és a pénzügy-

igazgatóságok az 500 korona felszámítást megtagadták, a káplántartó lelkészek panaszaikkal a pénzügyminiszterhez, vagy a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez forduljanak.

Aprószenteki országos vásár. A múlt december 29-ére esett aprószenteki országos vásár látogatottság és forgalom tekintetében rosszul sikerült. Főképe a kirakódó vásár tatongett az ürességtől. A kereskedők és iparosok szárában alig fordult meg egy néhány vevő, ami arra vall, hogy a nép nagy pénzükében van. Az állatvásár azonban már kedvezőbb alakult. Felhajtottak 21 drb bikát, 751 drb tehenet, 100 drb üszőt, 690 drb ökröt, 312 drb tinót, 397 drb borjut és 246 drb lovat; összesen tehát 2449 darabot. Ezek közül eladásra került 1328 darab.

Szomoru statisztika. Nemrég tették közzé az északamerikai Egyesült-Államokba való bevándorlással szülő statisztikai adatokat. Ezek az adatok igen szomorúak ránk nézve, mert hiteles számok mutatják, mily óriás nagy a kivándorlás Magyarországból. A mondott esztendőben a monarchiából összesen 171.989 személy vándorolt ki az Egyesült-Államokba, míg az előző évben csak 113.390 személy. A legutóbbi esztendőben kivándorlottak között volt 36.609 tót, 23.900 magyar és 30.223 horvát-szlavon; a magyar korona országaiból tehát összesen 90.732 személy, vagyis a monarchiából kivándorlottaknak 52.70 százaléka hagyta el hazáját. Ebből a hiányból esik a tóra 21.41, a magyarra 13.72 és a horvatra 17.57 százalék. A főszám azonban mindenestre nagyobb lesz, mert a külön felsorolt monarchiabeli németek, ruthének, zsidók és egyéb nemzetiségek között bizonyosan lesz még magyarországi is elég számmal, úgy hogy a főarányszámot bátran tehetjük legalább is 53 százalékkal. Ez a szomoru kimutatás kétségkívül még szomorúbb volna, ha rendelkezésre állana a Dél-Amerikába kivándorlottak statisztikája. Mily nagyok és súlyosak lehetnek közállapotaink sebei, hogy ily roppant számmal szánják el magukat az emberek arra, hogy elhagyják szülőföldjüket, mely eddig táplálta, nevelte őket, pedig az amerikai törvények most meg is nehezítik a bevándorlást.

A Horgony Pain-Expeller. (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejtájás, köszvény, eszuznál stb.-nél a Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasfájás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszert jó eredménnyel használtattott az influenza ellen is és 80 f, 1 K 40 f, és 2 K árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony-Liniment”-et tessék kérni, és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

Marhalevelek mikénti beszerzése. Eddig az alispáni hivatal közvetítése mellett szerezték be a községek a marhalevel őrlepkákat, ami annyiban volt kellemetlen, mert a pénzt az adóhivatalba kellett beszállítani. Ezután megszűnik ez a gyakorlat. Az őrlepkák árát az adóhivatalba küldik be, s onnan szerzik is meg a községek a szükséges őrlepkapéldányokat.

Előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter Barthalos István ügyvéd, pápai lakos kérelmére a magyar kir. államvasutak Körmend állomásától Nádasd, Rimány, Hásbágy, Zalalövő, Káloczfa és Baksa, esetleg Nova irányában a dunántúli h. é. vasutak Csömödér állomásáig, valamint Zalalövőtől Cséb, Salomvár, Felső- és Alsóbagod, Apátfa, Andrásida irányában a boba-esáktornyai h. é. vasút Zalaezerszeg állomásáig, ugyszintén Rimánytól Nagyrákos és Óriszentpéter érintésével Muraszombatig és folytatólag Radkersburg irányában az ország határáig vezetendő vonalakra, az 1898. évi november hó 19. én kiadott rendelettel Muraszombattól a határszélig vezetendő vonal kizárásával meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét hasonló korlátozással és másrészt a Zalalövői Óriszentpéter irányában vezetendő vonalra való kiterjesztéssel további egy év tartamára meghosszabbította.

Drágább az utazás. A m. kir. államvasutak közzé tette az új helyi személy- és podgyászdijszabást, amely 1903. évi január 1-én lépett

életbe. Ebben a nagy díjszabásban benne van a zónarendszer reformja is. Mostanában a távolsági forgalomban tizennégy vonalszakasz van, január 1-től kezdve tizenhat lesz. A reform tehát az, hogy a nagyobb távolságokra való utazás drágább lesz, de viszont oly kedvezéseket nyújt, melyek eddig nem voltak meg. Az egyik kedvezés az, hogy ezután a nagy távolságoknál az utazást 24 órára meg lehet szakítani, ha ezt előzetesen a kalauznak bejelentik és a megszakító állomáson az állomási főnöknel jelentkeznek. A másik kedvezés az, hogy ezután a gyorsvonatokban is lesz harmadik kocsiosztály, a mi Magyarországot kivételével az egész európai nyugaton régóta megvan. Ezentúl tehát a szegényebb ember is gyorsabban utazhatik aránylag nagyon csekély, összesen, két korona aránytalannal. Az új 15-ik zóna 301 kilométertől 400 kilométerig, a 16-ik zóna pedig 401 kilométertől bármely távolságra szól. Az árak dolgában személy- és gyorsvonatoknál egyaránt a 15. és 16. zóna az első kocsiosztályban 3—3 koronával, a második osztályban 2—2 koronával és a harmadik osztályban 1—1 koronával drágul. Ennél fogva a személyvonaton a 15-ik zóna árai 21. 14. és 9 korona, a gyorsvonaton 27. 18. és 9 korona lesz; a 16. zónában a személyvonat ára 24. 16. és 10 korona, a gyorsvonaté 26. 20. és 12 K.

Vetőmagvak ára Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapestben 50 kilogrammonként: *vörös heremag* 64—75 K; *lucerna* 56—58 K; *muharmag* 9 $\frac{1}{2}$ —10 $\frac{1}{2}$ K; *baltacim* 12 $\frac{1}{2}$ —13 $\frac{1}{2}$ K; *bükköny* 7—7 $\frac{1}{2}$ K.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén december 28-án a hivatalos adatok alapján: *lépfene*: Bazsi 1 m., Batyk 3 u.; *veszett-ség*: Keszthely 1 u., Kaszaháza 1 u.; *invarszervi hólyagos kiütés*: Muravid 6 u., Zalalövő 1 u.; *rühkór*: Nagykapernak 4 u.; *sértésvész*: Alsó-lendva 7 u., Szepetnek 1 sz., Zalaujlak 2 u., Zalaszentbalázs 1 sz., Keszthely 8 u., Rezi 7 u., Szentandrás 1 m., Bánokszentgyörgy 6 u., Csehi 1 m., Kerkaszentkirály 1 m., Kerkateskánd 2 u., Kerkatótfalu 3 u., Kutfej 1 u., Lasztonya 9 u., Szécsisziget 1 u., Tolmács 6 u., Torna-föld 7 u., Gutorföld 6 u., Kissziget 5 u., Lenti-szombathely 1 u., Máhomfa 4 u., Mikefa 1 u., Pördeföld 1 m., Esztergály 7 u., Nagyhorváti 7 u., Misefa 9 u., Paesa 8 u., Paesatúttós 11 u., Pötréte 5 u., Szabar 1 m., Szentmárton 7 u., Zalaapáti 6 u., 1 m., Bak 3 u., Döbréte 4 u., Pakod 2 u.

Téli vasúti menetrend. *Zalaezerszegré érkezik* a) *Bobáról* 8 óra 39 p. reggel, 5 óra 45 p. d. u. este. *Zalaezerszegről indul*: a) *Bobára* 9 óra 5. 29 p. reggel, 4 óra 12 p. délután; a) *Csáktornyóra* 4 óra 59 p. reggel, 5 óra 52 p. délután. *Helyi közlekedés Zalaezerszeg és Zalaszentiván között*: *Zalaezerszegről Szentivánra indul*: 6 óra 30 p. reggel, 11 óra 54 p. délelőtt, 2 óra 33 p. délután, 6 óra 15 p. este. *Szentivánról Zalaezerszegré érkezik*: 7 óra 56 p. reggel, 1 óra 17 p. délután, 4 óra 48 p. délután, 7 óra 25 p. este. *Szentivánról indul*: a) *Szombathely felé* 5 óra 20 p. reggel, 7 óra 15 p. reggel, 3 óra 13 p. délután, 6 óra 25 p. d. u., 2 óra 17 p. éjjel; b) *Nagykanizsa felé* 7 óra 11 p. reggel, 12 óra 37 p. délután, 3 óra 55 p. d. u., 9 óra 54 p. este, 2 óra 21 p. éjjel.

Művészet és irodalom.

A budapesti Műcsarnok téli tárlatán harmincegy festmény ragadja meg a művészet iránt érdeklődők figyelmét. Mesteri alkotás mindegyik, rajza és színei révén a tárlat legértékesebb képzőművészeti alkotásai közül való. Az újabb magyar festőművészet legjelesebbjei megalkotói ennek a képsorozatnak, a mely előtt meghajolt a Képzőművészeti Társulat szigorú zsűrije is, a mikor egytől-egyig mind a harmincegyet elfogadta és kiállította a téli tárlaton. A mi természetes is, a mikor olyan művészek a képek alkotói, a minőknek Magyarország művelt közönsége Csók Istvánt, Márk Lajost, Hegedüs Lászlót, Garay Ákost, Tull Ödönt, Gergely Imrét stb. ismeri. Csupa erős talentum, a modern magyar festőművészek legjobbjai. Az alkalom, mely a kiváló művészekből ezeket az értékes alkotásokat kiváltotta, maga is jelentős kulturális esemény: a „Remekírók Képes Könyvtárának” megindulása. Mikor ez a páratlan nagy irodalmi vállalkozás

első és nagyszerű lépését megtette, egyhangu volt a kritika véleménye, hogy hatása nemcsak az irodalom terén lesz nagy, nemcsak a magyar közönség izlésének nemesítésére lesz hatással, hanem jelentős befolyást fog gyakorolni Magyarországon szellemi életének minden ágára is.

Valóban az első hét kötet: Petőfi, Kisfaludy Sándor, Tóth Kálmán, Shakspeare és Molière szellemét nemcsak a nagyok műveivel terjesztette, hanem jelentős alkotásokra ösztönözte a magyar esztétikai irodalom és a magyar festőművészet legjelesebbjeit is. Így keletkeztek Ferenczy Zoltán, Junius (Zilahi Kiss Béla), Alexander Bernát, Haraszi Gyula és Endrődi Sándor nagybecsű tanulmányai a költészet említett nagyjairól és Neogrady Antal, Telegdy László, Tull Ödön, Gergely Imre, Réthi Lajos illusztrációi, pompás képek minden kötetben, méltó megérzőkítői a nagy költők poézisának.

Ha már ilyen jelentős eredménye volt az esztétikai irodalomban és a festőművészetben a Remekírók Képes Könyvtára első hét kötetének, természetesen, hogy a szintén hét kötetből álló álló újabb sorozatnak, mely folytatása a szép kezdetnek, még nevezetesebb a hatása. Hisz ezuttal olyan nagy szellemek művei jutnak nagyságukhoz méltó díszü kontósban a magyar közönség kezébe, a kik nem csak ezt a nemzetet vezették lelkük erejével, elméjük fényével, hanem az egész emberiségnek vezérlő szellemei. Tóth Ede, a magyar népszimű megteremtője és Kisfaludy Károly a magyar renaissance nagy alakja mellett ott vannak Berzsenyi Dániel, Madách Imre, Kossuth Lajos, Schiller és Homérosz alkotásai, amelyeknek mélyeséges tartalmát olyan kiváló elmék magyarázzák jelentős tanulmányokkal, aminők Kossuth Ferenc, Bánóczy József, Dóczy Lajos, Palágyi Menyhért, Váczy János, Kemenes (Kempf) József és Várady Antal; a magyar esztétikai és irodalomtörténeti világ legjelesebb képviselői, mindegyik tekintély a maga szellemi körében.

Egyívásu velük a festőgárda is, mely az ecset tartalmát és művészetét használja fel a nagy szellemek megértésére és egyben a kötetek művészi díszítésére. Madách válogatott munkáit Zichy Mihálynak, modern korunk egyik legnagyobb, szinte páratlanul álló illusztrátorának képei díszítik. Berzsenyi Dániel, lángoló költészetét Gergely Imre, Mihálik Dániel, Szlányi Telegdy és Tull szólaltatják meg a színek harmóniájában. Tóth Ede népsziműveit Garay Ákos, a magyar népiélet legkiválóbb rajzolója illusztrálta. Hegedüs László, Neogrady Antal, Stein János, Szlányi Lajos és Tull Ödön Kisfaludy Károlynak festőtölmácsai. Schillernek, a németek nagy költőjének három világhírű magyar művész az illusztrátora: Benezur Gyula, Lotz Károly és Wagner Sándor, mindegyikük Európa-szerte elismert nagymestere az ecsetnek.

Ime halvány, vázlatos felsorolásban a Remekírók Képes Könyvtára újabb hét kötetének poétai, esztétikai és művészeti tartalma olyan gazdag, olyan sokoldalú és olyan jelentős, hogy nem csak a magyar művelt közönségnek nemes gyönyörűsége, hanem esemény irodalmunkban és művészetünkben, amelyek a Lampel-Wodianer cég e nagy kulturális vállalkozása révén új és nagybecsű munkákkal gazdagodnak.

Hogy milyen jelentőségű a most megjelent sorozat, azt e rövidre fogott méltatásnál sokkalta ékesszólóbban mutatja az az elismerés, amelyvel a sorozat köteteit és különösen kettőt fogadott a magyar kritika. Különösen a Dóczy Lajos Schiller-fordítása és Kemenes (Kempf) József Homérosz fordítása, amelyet irodalmi eseményképpen nem kisebb írók üdvözöltek, mint Tóth Béla és Alexander Bernát. Az előbbi külön tárcában méltatta Kemenes Homérosz fordítását, amely az Iliászt eredeti versmértékének megtartásával és nemcsak a külső formának, hanem a homéroszi szellemnek is mesteri kifejezésével hozta be a magyar irodalom kincsei közé. Azt az igazságot, hogy az összes élő nyelvek közül csak a magyar éri el a görög nyelvnek a klasszikus versformákra való alkalmazhatóságát, a Kemenes fordítása fényes példaképpen igazolja.

A Dóczy Lajos Schiller-köte a nagy német poéta összes költeményeinek fordítása! Szinte már nem is fordítás, hanem az eredeti szellemnek és formájának teljes megértése és megóvásával való utánköltés, amelynek kifejező eszközét a magyar nyelvet Dóczy mesterien kezeli. Alexander Bernát egyetlen professzort nem hiába ösztönözte valósággal nagyszabású tanulmány

megírására, ez a kötet, amelynek jelentősége szinte vetekedik egy ragyszabásu eredeti irodalmi alkotással. Ha volnának a Magyar Tudományos Akadémiának is, aminthogy van a franciának, díjai a jelentős fordítások jutalmazására, Dóczy Schiller fordítása a legnagyobb díjat érdemelne meg.

A kulturális élet mindenkor fejlődése azt a törvényt mutatja, hogy a nagy szellemek természetesen megkorukat, alkotásra serkentően nemcsak azokat, akik az ő nyomdokaikon haladnak, hanem mindenkit, a ki szellemi munkát végez. A mikor nincsen ilyen világraszóló nagy szellem, akkor a régebbi idők nagyjainak terjesztése, műveik felújítása adja meg a lökést ilyen erőteljesebb fejlődésre. Ez a Lampel-Wodianer cég vállalkozásának kulturális jelentősége: egész külön esztétikai literatúrát és egész külön művészeti termelést hoz létre, s terjeszti a régi nagyok műveit, szétviszi a művelt közönséghez a jelen irodalmi és művészeti élet kiválóságainak munkáit is. A mult nagyjai révén így támad kapcsolat a jelen alkotói és közönsége között.

És még egyet! A Remekírók Képes Könyvtára a hazai művészek alkotásain kívül közel hozza a magyar közönséghez azoknak a nagy külföldi mestereknek mesterműveit, a kik nagy költőket illusztráltak. Kaulbach, Piloty és Peller, a német festőművészet dícsőségei, azonkívül a kiváló angol és francia festőművészek, a kiknek válogatott illusztrációi a magyar művészek alkotásaival együtt díszítik a Lampel-Wodianer remekíró kiadását.

Ez a nagy művészeti dísz is talán magyarázatul szolgál annak a nagy sikernek, a melyet a vállalkozás mindjárt első kötetivel aratott. De megmagyarázza a dolgot az a körülmény is, hogy a Remekírók Képes könyvtára hiányt pótol, a művelt közönség rég érzett szükségletét elégti ki rendkívül kedvező feltételekkel. Az összes ötven rendkívül díszes kötetből álló könyvtár ára kétszázötven korona; havi részletért is megrendelhető hármely könyvkereskedésben.

Az eszlári vérvádról szóló két kötetes óriási feltűnést keltő munkájával most készült el Eötvös Károly. E nagy szenzációt keltő művet, melynek bolti ára 14 korona, januárban teljesen ingyen kapja meg mindenki, aki most előfizet az „Egyetértés“-re (VI., Vármegye-utca 11). Előfizetési ár: évnegyedre 10 korona, egy óra 3 korona 60 fillér.

A magyar királyság első századával és Kálmán uralkodásával foglalkozik Acsády A magyar birodalom története című művének most megjelent 5. és 6. füzetében. Mint az előbbi füzetekben, ugye ezekben is a nemzet kialakulásának belső történetére, a szociális és közgazdasági mozzanatokra helyezi a fősúlyt. Nincs magyar történelmi mű, melyből olyan élesen kidomborodnék Szent László és Kálmán uralkodói munkájának jelentősége. Hisszük, hogy a közönség méltányolni fogja ennek a kész történelmi munkának kiválóságait, méltányolni annál inkább, mert ha elolvassa, neki lesz benne a legnagyobb gyönyörűsége.

A „Zenélő Magyarország“ jubilál, mert 10-ik évfolyamát járja e pompás zongora zenemű folyóirat. A most meginduló új évi folyam első füzeté tartalmazza a kedvelt és népszerű zeneműveket: „Ha tudtad, hogy nem szeretted, mért csaltál meg engemet“ és „Bozse Mária libája“ magyar nótákat a „Csokon szerzett válogatás“-ból (Énekli Fedák Sári). Gaál Ferenc „Szylveszter estélyen.“ Idyllt. Baumann Károly legsikerültebb kuplóját — „Az én papám“-at és végül a „Mindig vigan“ (Semper fidelis) világhírű amerikai indulót Sonsa Fülöptől. Havonta két hasonló gazdag tartalmu füzet jelenik meg, s negyedéven 6 füzetre csak 3 korona az előfizetés, a mely a „Zenélő Magyarország“ Klökner Ede zenemű kiadóhivatalába Budapest, VIII. József-körut 22—24 intézendő.

A Kis Lap harminc éves multja után is olyan fürge és eleven, mint mikor Forgó bácsi az első sorokat írta beléje. Most is a régi lelkesedéssel végzi fontos tisztét: tanítja és mulattatja az édes magyar haza jövődébéli reménysegeit! A Kis Lap gondoskodik arról, hogy a vidám tréfa állandó helyet találjon hasábjain, hogy fiatal olvasóját rendszeresített ismeretterjesztő közleményekkel készítse elő a későbbi tanulmányok és az élet számára. E mellett gondot fog fordítani a Kis Lap a gyermekek kézi ügyességének fejlesztésére is, mert ma már általános az a

tudat, hogy az élet nagy küzdő terén annál biztosabban állja meg helyét az ember, minél kisebb mértékben szorul mások segítségére. A szép iránti érzés fejlesztésének munkájából fokozott mértékben veszi ki részét a »Kis Lap«. Kiveszi részét speciálisan ebből a szempontból készült rajzaival és képeivel, melyek míg egyrészt a gyermek képzelet- és gondolatvilágához fognak simulni, másrészt igaz magyar szellemnek hirdetői lesznek. A Kis Lap minden sora azzal a meggyőződéssel íródott és fog íródni ezután is, hogy már ezen a fokon kell kezdeni a nemzeti, az ethikai és művészeti nevelés nagy munkáját. A Kis Lap-ot a magyar irodalom legjeltelesebbjei írják, élükön Benedek Elekkel, az ifjúsági irodalom rég kipróbált harcosával. A Kis Lap változatos egymásutánban közöl hosszabb és rövidebb elbeszéléseket, verseket, leírásokat, különféle apróságokat és Forgó bácsi postája a régi szeretettel működik és foglalkozik a Kis Lap minden hozzája forduló olvasójával. A Kis Lap-nak azonban van még egy előnye: az, hogy a legolcsóbb magyar képes gyermekújság, amennyiben előfizetési ára 1/4 évre csak 2 korona. Nincs olyan szülő, a ki gyermekének ezt a szívet, lelket gyönyörködtető gyermekújságot meg nem szerezhetné, mely fölér a legjobb karácsonyi ajándékkal. A Kis Lap megrendelő címe: Kis Lap kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54.

Alig van irodalmi vállalatunk, amelyről oly elismeréssel szólhatnánk, mint a Magyar Bazarról, a magyar uri családok legkedveltebb divatlapjáról. A M. Bazar közel negyven év óta a legelső helyet foglalja el a magyar divatlapok közt s ma már oda fejlődött, hogy a gazdag külföldi irodalom hasonló műtermékeivel kiállja a versenyt. M. Bazar mint divatlap megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a hölgyközönségnek, családoknak és iskoláknak, mert gyorsan és válogatva ismerteti meg a divatnak legújabb alkotásaival, tudósítja mindenről, ami Párisban, Londonban a divat terén történik. Figyelme kiterjed a fehérnemű- és gyermekruha-divatra is, a mellett a nőknek legkellemesebben szírazkóztató foglalkozásához, a kézimunkákhoz szebbnél szebb mintákat szolgáltat, ezekből is mindig a legújabbakat. A lap előfizetői külön kedvezményül nagyon olcsó mérték szerint készült szabásokat kapnak a lapból kiválasztott mérték szerint, a kézimunkákhoz pedig magnagyobbított, színes rajzokat. Az Athenaeum ny. r. társulat, mint a M. Bazar kiadója, ritka bőkezűséggel és áldozatkészséggel szerzi meg a magyar nők legelőkelőbb divatlapja számára a szebbnél szebb színes mellékleteket, amelyek közül, ha csupán a kalotaszegi himzsminták gazdag gyűjteményét említjük, máris eleget mondtunk, meg vagyunk győződve, hogy az eredeti magyar mintáknak felelevenítése a magyar iparmunkákra is észrevehető hatást fog gyakorolni és a M. Bazar nélkülözhetetlenné teszi az iskolákban. A M. Bazar szépirodalmi része oly kitűnő, hogy magában is megállhatna, mint szépirodalmi folyóirat. Jó ízű, igazi előkelő hang jellemzik. A lapnak gazdag tartalmán kívül még külön regénymelléklete van, bekötésre szánt könyvalakú formában. A lap előfizetői mindenkor bátran fordulhatnak kérdésekkel a szerkesztőkhöz, mindenre bő és tájékoztató választ kapnak. A Magyar Bazar havonként kétszer jelenik meg, előfizetési ára 1/4 évre 3 K. Megrendelő cím: Magyar Bazar kiadóhivatala Budapest, Kerepesi-ut 54.

A Magyar Nemzet, melynek főszerkesztője Jókai Mór a költőfejedelem és Beksiés Gusztáv a legnagyobb magyar publicista, felelős szerkesztője Adorján Sándor, az új év alkalmából új előfizetést hirdet. A lapot felesleges újból olvasóink figyelmébe ajánlani. Politikai iránya mindenki előtt ismeretes: a szabadelvű eszmék lelkes szízlóvivője és e zászlót fenn lobogtatja hosszú évek óta. Vezércikkelyeit a főszerkesztőn kívül a legelső liberalis publicisták írják. Összekötetése révén politikai híreit mindég az első forrásból kapja s értesüléseivel megelőzi az összes fővárosi lapokat. Tárcarovatát, melyben Jókai Mór írja legújabb műveit, elsőrangú szépirodalmi írók gazdagítják, újdonság rovata gazdag és élénk; színházi rovatát Keszler József a külföldön is szaktekintélynek ismert kritikus vezeti. Külön levelezőket tart Bécsben, Berlinben, Párisban, Londonban és Európába többi fontosabb politikai központjában. Ezért távirati és telefonjelentései mindenkor gyorsak és meg-

hizhatók. A Magyar Nemzet a fővárosban este jelenik meg s így vidéken megelőzve az összes fővárosi lapokat már korán reggel kapható. A Magyar Nemzet politikai napilap előfizetési ára 1/4 évre 6 korona, félévre 12 korona. Megrendelő cím: Magyar Nemzet kiadóhivatala Budapest, Kerepesi-ut 54.

A drágaság ellenmérge. Nehezek a megélhetési viszonyok, a kereset nem javul, a drágaság pedig rémes módon növekedik. A jó családapának, a gondos háziasszonynak ezer bajt okoz: hogyan ossza be csekély jövedelmét és a vége még is — akárhogy is számol, akármit is kuporgat, — a szomorú deficit. Ilyen körülmények közt megbecsülhetetlen egy valóban megbízható, hű és okos tanácsadó. Ennek bizonyult a »Háztartás«, a magyar gazdaasszonynak ez a nélkülözhetetlen közlönye, a mely Kürthy Emilné vezetése alatt immár nyolc év óta látja el az egész országra kiterjedő olvasó közönséget hasznos, jó tanácsokkal. A »Háztartás«-ból megtanulhatjuk, hogyan kelljen a még oly csekély jövedelemből is kényelmesen megélni, megtanult takarékosan főzni, takarékosan ruházkodni, takarékosan gazdálkodni. Mindenre — a mi a háztartás körébe vág — van valami okos ujjmutatása. Tanácsol a betegeknek, tanácsol a mamáknak, tanácsol a kertészkedőknek, tanácsol a hiuknak és a százat megközelítő rovataiban minden rangú és rendű, izlésű és módu, városi és falusi olvasó megtalálja azt, a mire szüksége van. A »Háztartás« januárban lépi át a 9. évfolyam küszöbét. Előfizetési ára egész évre 12 K, félévre 6 korona; 1/4 évre 3 korona. Az előfizetési díjak a kiadóhivatalba (Budapest, VII., Kerepesi-ut 54.) címzendők.

Csarnok.

Vővadászat.

D. Riche.

No de már mért ne mennél férjhez, te kis makrancos, már miért no?

— Nincsen hozományom!

— Hozományod nincs — pattant fel Lannier asszony — ilyet mersz te mondani egy anya szemébe.

— Hát a szikrázó, mély tűzü szemed, kitógástalan termeted, számóca ajkad, ez nem hozomány? Az a gyönyörű szép indiai shawl, a mit nagyanyádtól örököltél, meg a három pár ezüst evőeszköz Jenő nagybátyádtól, mindez szemét? Meg oszt ott fekszik az almáriomban a tiz méter drága selyem, hát ez nem hozomány? Ugyan a szentséges ég szerelmére, mit szeretnél te tulajdonképpen, százezer frank évjáradékot ugy-e?

A fiatal leány, a ki kesernyés mosolylyal hallgatta végig vagyonának felsorolását, lemondóan válaszolt:

— Százezer frank! Bezzeg, futnának is utánam a fiatal emberek!

Lannier asszony azonban nem tágtott; fessezen felpeckelt állal úgy állt leánya előtt, mint a ki ura a helyzetnek és felháborodástól izgatottan, remegő hangon jelentette ki:

— Az én családomban még minden lányra jutott férj és te is fejkötő alá kerülsz, Valentina, még ha a föld másik végéről kellene azt a vőt előteremteni. Különbem nem sokára el is dől a dolog; van egy tervem, ha ez beválik... Néhány hónap mulva, lányom, — fejezte be mondókáját Lannier asszony — ugy fognak szólítani téged is: asszonyom...

— Beleegyezem. No de hát mindezért nem látom be, miért kellene nekem a zongoragrátam elmulasztanom.

Madárszökkenéssel a leány most hirtelen a tükör előtt termett, bájos mozdulattal kis kalapot tett fejére, magához vette zenemappáját és Isten veledet lehelve, esókos bucsuzással künn termett az ajtón, még keztyűit is csak a lépés-házban gombolta be.

Lannier asszony egyedül maradvva, izgatottan

vetette magát a kemence melletti ócska bőrkarosszékre.

Szemei önkénytelenül is gondolatai futamát követték. Gyors tekintettel siklott el ebédülője butorzatán, a keskeny ódon fiókos almáriomon, a kiesiny kerek asztalon, mely körül hat nádfonatu szék ödögött. A svájcezi óra is arról tiltakozott, hogy nem valami nagy a jólét ebben a szerény hajlékban. Busan sóhajtott fel merengésében.

— Nagyon, nagyon szerény . . . Nem kérőt fogadni való . . .

De aztán újra a régi kerékvágásba zökkent: — Bah! Csak meg kell, hogy Valentinát lássa, hogy mily enivalóan aranyos teremtés!

Mert a minthogy Lannier asszony Valentinának említette, tényleg volt egy sokat ígérő ideája, a melylyel már két nap óta járt-kelt Páris utcáin.

Nem a házasságközvetítők irodáit ostromolta, hanem azokat a házakat kereste fel, melynek kapuin az állott: „Gargonlakás kiadó“. Mivelhogy nagy furfanggal azt állította a házmesternőknek: Unokaöcsém számára keresek alkalmas fészket. Eközben azután ügyesen kikérdezte őket a jelenlegi lakók kilétéről és így törekedett elmélyedni azok életmódjába és lelki világába.

Mikor aztán újra lenn volt az utcák forgatagában, gondosan feljegyezte a szerzett tapasztalatokat azzal a szándékkal, hogy okos módon ha már több lesz a jegyzékben, mindannyiát eldefiliroztatja leánya előtt valami jól kieszelt légyotton, ezek közül majd csak beleszeret egyik másik, ha már másért nem, legalább azért, hogy legyen, a ki segítsen a költözködésben.

De a hadjárat kezdete nem járt valami nagy hadiszerenésével. A nélkül, hogy egy percét is áldozta volna azokra, a kik fülig szerelmesek vagy adósok voltak, vagy a kiknek szekrényük a lehető legfurfangosabb gomolyaga volt a galléroknek, nyakkendőknél és kézelőknek, bárha miniszteri titkárok lettek légyen is, nagyon nehezen akadt egy fiatal emberre. Mert hát, ha minden más előnyös dologról szóltak is a jegyzetek, rendszerint ott volt a megjegyzés: a szoba és tükröfiók tele használt lóverseny tikketekkel, vagy pedig: A házmesterné sajnálja, hogy kiköltözik: Éjjeli két óráig kátyázik.

De a bátorságát mégsem vesztette el. Majd kiugrik e módszerrel az igazi nyul a bokorból, azaz az alkalmas férj Valentiná számára. A Luxembourg-kert mögötti városrész volt ép a soros. Egy szép kőház harmadik emeleti lakásáról volt szó.

— Itt garçonlakás kiadó? — kérde a regényt olvasó házmesternét Lannier asszony.

— Igen az udvarban.

— Mi az ára?

— Nyolcszáz frank. Rögtön megmutatom. De talán nem a nagyságának kell. — Kérdé a bizalmatlan házmesterné.

— Oh egy gazdag unokaöcsémnek keresem a lakást, a ki a telet Párisban akarja átmutatni. És a mint látta, mint derült mosolyra e kijelentésre a házmesterné arca, rögtön faggatásra fordította a dolgot.

— Talán a jelenlegi bérlő nagyon is otthon-ülő?

— Touglon ur? — oh igen, hanem mégis egész vigasztalhatatlan vagyok, hogy kiköltözködik. Olyan tisztességes egy ur — sohasem maradt adós a házbérrel, olyan rendes, ha elment, el nem mulasztotta megkérdezni, hogy vagyok?

— Miért költözködik ki?

— Batignollesba kinevezték a községi ügyek titkárának és így Páris másik végén kell, hogy lakjék.

A küszöbön álló Lannier asszony így kiáltott fel:

— Be szép állás!

Igen biz a, ötezer frank és nagy tisztesség!

Valentina anyja érezte a hogy szerencsés sугallat borzongatja meg vállait.

Ez a valódi vőnek való, mindenütt mily rend; de hirtelen kétely szállta meg a lelkét:

— Ugy-e, házmesterné lelkem, már javakorbéli ember ez a Touglou ur!

— Dehogy, még harmicon erről.

Majd hogy össze nem esőlt érte a házmesternét és kis jegyzőkönyvébe nagy betűkkel került bele a ház száma és lakójának neve: „Touglon titkár Rue d'Assas 80., III. emelet — a fehér holló — azaz az igazi vő.“

* * *

Kutatását Lannier e látogatásával félbeszakítva, haza indult.

— Oh ez ritka tisztességes fiatal ember — így egyedül Párisban, mely veszedelemnek van minden percben kitéve. Megösmékedhetik valami kacér leánnyal, a ki hálójába keríti és a biztos örvénybe sodorja, nincs pere veszteni való.

Rögtön tollat fogott és igen elegáns papíroson a következő levelet írta hozzá:

„Mélyen tisztelt uram!

Egy ösmeretlen, ki önt nagyra becsüli, tulboldognak érezné magát, ha boldogságán valamit lendíthetne.

Nem jó, hogy az ember így egyedül éljen, életét meg kell hogy ossza a nővel, a ki bájjával és mosolyával az egyforma szürkeséget szinpompába varázsolja.

Jöjjön hát el vasárnap délben két órakor a Luxembourg-kertbe, Bertha királynő szobra előtt a padon egy varázslatos, bájos leány fog ülni az anyjával. Nagy barna szeme, szép orra, számocaszája, dus haja tetszeni fog önnek. Biztosan.

Tisztelt önt

egy ösmeretlen barátnője,
a ki boldognak akarja önt
tudni.“

Be hosszú három nap volt ez vasárnapig. És milyen remek szép idő volt ezen az októberi napon a gyönyörű Luxembourg-kertben. Valentina mily gondosan volt felöltözve. És ott ültek a szobor talapzata mellett. Maga Valentina, a kit

elbágyasztott a friss levegő, ábrándosan merengett el a beszélgetésről megfeledkezve, az ősz, halovány napsugár színjátékán, a mint azt a tővize, csobogó szökőkútjának vizsugarával millió sziporkákra szilánkolt. Aztán dicsfényt szőttek a sugarak a királyi nők fehér márványhomlokai körül, még egyszer megcsókolták a virágágyak ezerszínű szirmait és Valentine e gyönyörű kép behatása alatt úgy mosolygott és keble pihegése ritmikusan lehelte: Mily szép az élet!

És a jövőbeli anyós sem szólott egy szót se. Csak ide-oda jártatta kutató tekintetét. Hisz Valentinának nem szabad tudni semmiről.

Hirtelen aztán izgatottságát palástolni se tudva, göresösen kapaszkodott lánya karjába és tülébe sugta:

— Itt van!

— Kiesoda a mama?

— No hát aki elvesz, a kit megígértem neked ez a fiatal ember, a ki oly feltűnően ide néz . . .

— Oh mama . . . mama . . .

És a fiatal lány rózsabimbó metszésű ajkát kacagásra nyitotta, amely oly üdén, oly kristálytisztán gyöngyözött fel ártatlan lelkéből, mint a szökőkút vizsugara.

Három hónappal később aztán Touglon ur Valentina bájaitól elragadtatva, oltár előtt állott vele és még ma is kíváncsian kutatja megbecsülhető hiúsága, hogy ki volt az az ösmeretlen, a ki őt úgy tiszteli, hogy boldogságát ily teljessé tette.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 60 kilogrammonként.

búza	minőség szerint . . .	Kor.-tól	Kor.-ig
rozsa	» » . . .	6.90	7.—
árpa	» » . . .	5.50	—.—
zab	» » . . .	6.—	—.—
lóher	» » . . .	55.—	60.—
tengeri	» » . . .	5.50	6.50
bükköny	» » . . .	6.—	6.50
fehértab	» » . . .	8.50	—.—
hajdina	» » . . .	—.—	—.—
burgonya	» » . . .	—.—	—.—
tarkabab	» » . . .	—.—	—.—

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társszerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

DIVAT SZALON

divat- és szépirodalmi közlöny.

Szerkeszti:

Fanghné- Gyujtó Izabella és Szabóné- Nogáll Janka.

Az 1896-iki berlini nemzetközi kiállításon az arany éremmel kitüntetve.

DIVAT SZALON
DIVAT SZALON
DIVAT SZALON

feleslegessé teszi.

DIVAT SZALON

készíthessék s ennek megkönyvitésére minden számhoz szabás-ív van mellékelve.

DIVAT SZALON

DIVAT SZALON

érthetően tanít.

DIVAT SZALON

den jelse és gondot fordít arra, hogy a nők lapjába tehetséges, kedvelt írónők is gyakran irjanak.

A lap szelleme mindig tisztességes. Keresi a szépet, a nemesitőt s kizár minden frivol közleményt.

Lapunkat fiatal leányok is bátran olvashatják.

DIVAT SZALON

DIVAT SZALON

DIVAT SZALON

DIVAT SZALON

DIVAT SZALON

DIVAT SZALON

DIVAT SZALON

DIVAT SZALON

DIVAT SZALON

megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Diszes, elegáns kiállítása s különösen művészies kivitelű színes divatcímleppje által disze minden szalon-asztalnak. ingyen mellékelve, az UJ GYERMEK-DIVATTAL együtt 44-48 oldalra terjed.

azonkívül, hogy divatképei az uralkodó divat tükre, folyton közöl képeket Párisból, Londonból, Berlinből is. S ez által az idegen divatlapokat rendszeren közöl egyszerűbb toilletteket is és módot, utasítást nyújt a hölgyeknek arra, hogy ruháikat takarékosan s mégis csinosan otthon minden előfizetőnek mérték után ingyen készített szabásokat; ez oly kedvezmény, melyet egy divatlap sem nyújt.

kézi munkái változatosak, a rendes használatra szánt himzésektől kezdve a legkritikább, legdivatosabb új kézimunkáig mindent bemutat s szépirodalmi része oly dus, érdekes és változatos, hogy minden más szépirodalmi lapot pótol. Munkatársai közt ott van irodalmunk minden előfizetőnek teljes díjtalanul áll rendelkezésére. E rovat összes előfizetői ingyen kapják 1903. évre szóló igen csinos jegyzék naptárát.

előfizetési ára: egész évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona.

kiadóhivatala kívánatra bárkinek küld mutatványszámot ingyen és bérmentve.
Kiadóhivatala Budapest, IV. Eskü-út 5. (Klotild palota).

Urasági gépész állás betöltendő.

Stabil vizsga, szakértelem, józan, becsületes magaviselet és megbízhatóság szükséges.

Stadel János
földbirtokos Zalatárnokon.

830 sz./v. 1902.

Árverési hirdetés.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró 1902. V. II. 558. számú végzése által a *Zalamegyei közp. takarékpénztár* végrehajtató javára *Takács István* vitenyédi lakos ellen 1074 K tőke, ennek 1901. évi január hó 1-től járó 8% kamatja, egy járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt 1161 K-ra becsült szarvasmarhák, lovak, gazdasági eszközök, gabona, takarmány és bútorköböl álló ingóság nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, — ennek a helyszínén, vagyis **Vitenyeden** leendő eszközlésére **1903. január hó 10-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított felételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1902. december 10-én.

Nagy Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

Epilepsia.

Aki nyavalyatörésben, görcsökben és más idegbetegségben szenved, kérjen arról füzetet. Kapható ez a füzet ingyen és bérmentve a „Hattyú” gyógyszerertől Frankfurt a. M.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben és erurópal nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított áron. Oltványok ezre 90—100 forint. Mindenik a legkiválóbb bor- és esemegafajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítmány a megrendelésnek meg nem felel, úgy az oda- és visszazállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia cseméték és magvak.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedűl, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívüli csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulcsosul zárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szíves fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon, falun, pusztán gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsemeték. Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: „**Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep.**” Nagykágya, u. p. Székelyhid.

Fernolendit

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és **Glanzcrème** világos cipők számára legszébb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan**. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új szint kapnak.

Alapított 1812.-ben. **Gyárraktár Bécsben I. Schulerstrasse 21.** Mindenütt kapható.

Óh Jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés:

Éljen!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

**„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR** Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Budapest, V., Váci-körút 17.

Kapható Zalaegerszegen: **Kaszter Sándor**, Sümegyen: **E. Dervarics István**, Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerertáiraikban.

Egyedül valódi angol

BALZSAM Thierry A. gyógyszerertől

közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyoltalma alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apothek des A. Thierry in Pragradá bei Röhitzsch-Sauerbrunn.

4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválasztást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régebbi betegségeket is gyógyít. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségénél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelést. 4. Meglehető gyorsan gyógyít gyomorgörcsöt, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancoliát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpénésznél, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőfögést, valamint a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, úgy mint hópörösenés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrészt, rüh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a fűfájást, zugást, szakgatást, köszvény, fülfájást stb. **Tessék mindig vigyázni a zöld apáca-védjegyre, mint fent látható!** Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postáállomására 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a **legrégibb sebeknél** is kilátása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputációt, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcsét használják: a gyermekágyasok mellbajainál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sós-csúsz, dagadt lábaknál, sőt csontszűrésnél is; ütött, szúrt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegen testek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinövés, karbunkulus, új képződmények, valamint ráknál, körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebesedett lábaknál. **Egész sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vér daganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb., stb.** Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítólevéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: „**Órangyal-gyógyszerertár Thierry (Adolf) Limited Pragradá**” beégetve legyen.

E két gyögyerejében felülmulhatlan szer sohasem romlik el, ellenben minél régebbi lesz, annál értékebb és hatékonyabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorososan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olesó, megbízható, amellet teljesen ártatlan, világhírű szernél, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszerertára, Pragradá Röhitzsch Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapesten: **Török J.** gyógyszerész, **Zágrábban: Mittebach J.** gyógyszerész és **Bécsben: Brady C.** gyógyszerésznél.

A leggyengébb kitűnő izű hashajtó még csecsemőknek is adható. 25 csepegetés ára 1 korona.

Órák, ékszerek RÉSZLETFIZETÉSRE
 is, olcsó szábozott áron
SERÉNYI
 órák és ékszerész
 Budapest, Erzsébet-körút 28. l. em.
 Főközlak: U. Fő-utca 21. sz.
 Képes árjegyzék ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
 a KRIEGNER-féle
REPARATOR
 1 üveg 2 korona.
 Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
 110,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény.
 Nyeremények összege 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
 a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárúsi helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
 Elismert megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja, használja a „Stella“.
 vizet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
 Üvegje 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
 gyógyszerárban, 8 cs. és kir. fensége József főh. udvari szállíttója
BUDAPEST, V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
 A vérgyógyítás biztos gyógymód: asthma, szív-, gyomor-, ideg- és bőrbaj, aszthma, elmozavar ellen.
 E gyógymód megalapítója:
Dr. KOVÁCS J. főorvos.
 BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 18. L. EM.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
 ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
 KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGtól
 Budapest, NEW-YORK palota.

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
 fényképezési és festészeti műtermében
 BUDAPEST, VII. KER., KEREPESI-UT 30. SZÁM.
 !!! Régi kis képek után is sikerült nagytások !!!

Hirdetéseket, reklámokat szakszertien, pontosan és legolcsóbban közöltet az összes bel- és külföldi lapokban, valamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
 Tulajdonos: **Leopold Gyula** szerkesztő.

Hôtel PÁRIS szálloda
 Szállodás: SIMON PÁL.
 BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. SZÁM.
 100 szoba 1 frttól feljebb kiszolgálással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörözők a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHEK VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
 Budapest, IV., Központi Városház.
 Etvágytalanság, hányinger, fejfájás, gyomorbetegségek ellen csodáshatású a
RADITZ-féle GYOMOR-ELIXIR.
 Ára 1 korona. Pósta 6 üveg bérmentve. Ingyen es bérmentve küldi a
„HÖLGYEK TITKÁRA“
 füzetet kívánatra mindenkinek
RADITZ J. „Fehér kereszt“ gyógytára,
 BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység).
 Kiváló hegyi fekvésben, pormentes és szőlőtől védett, 200 kilométernél több jól ápolt, regényes hegyi utak. Szigorúan individualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes betegszobák hygienikusan a legtökéletesebben vannak berendezve. Kiváló ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
 a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Kiadó lakás.
 Kereszt-utczában Bolla-féle házban az emeleti lakás kiadó.
 Tudakozódhatni lehet
Duzár Istvánnál.

Hirdetmény.
 A légrádi önszegélyző-egylet mint szövetség 1903. évi január 18-án délután 1 órakor a városháza tanácstermében évi rendes **közgyűlést** tart, melyre a tisztelt részvényesek tisztelettel meghívotnak.
TÁRGY:
 1. Az 1902. évi zárszámadások (mérleg) előterjesztése.
 2. Az osztalék alapját képező nyereségszámla bemutatása.
 3. Számvizsgáló bizottság jelentése alapján a mérleg és osztalék alapját képező nyereségszámla jóváhagyása.
 4. Az igazgató-választmányának a felmentvény megadása.
 5. A következő 4 évi ciklusra a tisztikar választása.
 6. Egyéb indítványok.
 Légrad, 1903. január 4-én.
Az igazgatóság.

Csödtömeg eladás.
 A Mohl Bódog örökösei kapuvári bejegyzett kereskedő cég csödtömegébe leltározott a Kossuth Lajos-utca 339. szám alatti üzlethelyiségben levő, a csödléltár 2—27., 29—169. tételei alatt összeirt 5565 K 12 fillér beszerzési áron megbecsült **bőrárúk és üzleti felszerelések**; továbbá a csödléltár 170—190., 193., 194., 199—208, 214—219., 227—231., 312., 314., 315., 316—324., 327—341. tétel számai alatt összeirt a börgyárban és raktárban elhelyezett 6261 K 08 f-re becsült bőrárúk és hasonnemű áruk, végül a garthai téglagyár telepen levő a csödléltár 474., 476., 478., 480., 482., 484., 487., 488., 489., 501. és 502. számai alatt összeirt égetett téglák 2765 K becsértékben írásbeli zárt ajánlati árverésen eladatnak.
 Az írásbeli zárt ajánlatok — melyek külön-külön is tehetők az üzlethelyiségben levő árukra, a börgyárban és raktárban levő árukra, végül a téglagyárban levő téglákra, **1903. évi január 31-ig**, lepecsételve **dr. Schwarz Ignác** ügyvéd ur csödválasztmányi elnöknek Sopronban, Erzsébet-utca 5. szám alatt levő ügyvédi irodájában adandók át és ugyanott teendő le a becsár 10%-a is mint bánatpénz.
 Ajánlattevőkre az ajánlat kötelező, a csödválasztmányra azonban csak a soproni kir. törvényszék, mint csödbbírótság jóváhagyása után válik kötelezővé. A csödválasztmány fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők között szabadon választhasson. Az ajánlat el- vagy el nem fogadása fölött a csödválasztmány 1903. évi február 3-án délután Dr. Schwarz Ignác ügyvéd csödválasztmányi elnök ur irodájában dönt, melynél a felek is jelen lehetnek.
 Az ajánlat elfogadása esetén a vételár 3 nap alatt kifizetendő és ugyanazon idő alatt a megvett áruk is elszállítandók.
 Kapuvár, 1902. december 24-én.
Dr. Fränkl Illés
 csödtömeggondnok.

A. Mr. szabadság és világszerte Angol, francia, magyar és német egyetemes tanácsok által rendeltetve és ajánlva, mint a legenyhébb hashajtó.

